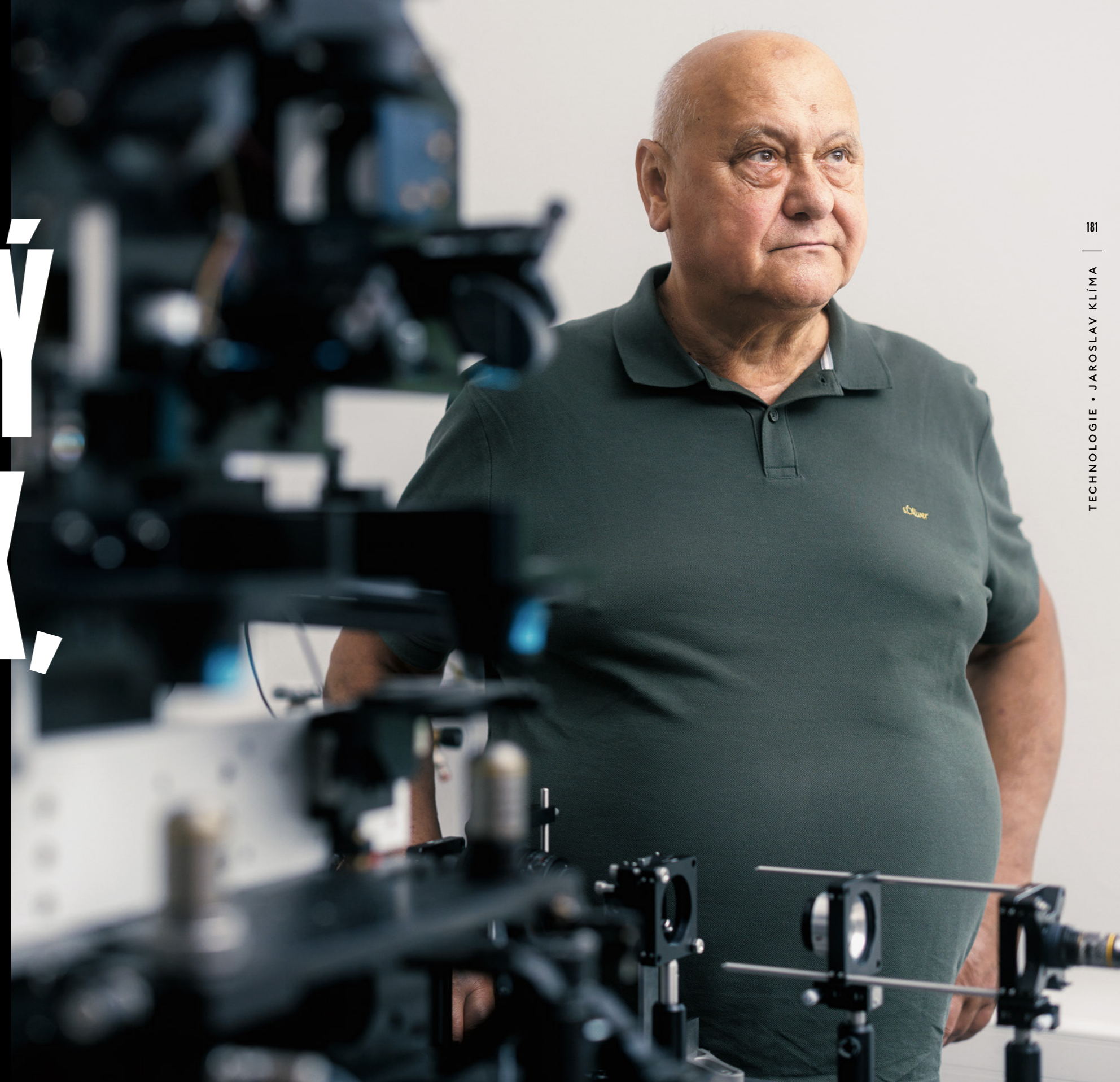

● TO, NA CO HLEDÍME, NEVZNIKLO Z VIDITELNÉHO. BIBLICKÁ VĚTA SEDÍ NA ÚSPĚCH JAROSLAVA KLÍMY, JEHOŽ MIKROSKOPY ZNAČKY TESCAN PRONIKALY DO NEVIDITELNÉ ŘÍŠE TAK DOKONALE, AŽ FIRMU PRODAL ZA MNOHO MILIARD KORUN. TEĎ SE KLÍMA SNAŽÍ O ZÁZRAK ČÍSLO DVĚ. A OPĚT KOUZLÍ S NEVIDITELNEM.

● FILIP SAIVER
FOTO: TOMÁŠ SKODA

(NE)VI- DITELNÝ ZÁZRAK, POKUS DRUHÝ

D

Dlouhou chodbou se nesou tlumené údery hůlky, díky nimž je slyšet, jak odkapává čas. Ťuk – tuk – tuk. Jaroslavu Klímovi je pětasedmdesát, jeho kroky už nejsou mladé, na rozdíl od očí nad výrazným nosem. Těžiště těla nachyluje při chůzi k ruce s hůlkou, cestou přiznává zdravotní problémy úměrné věku, nestěžuje si však, pouze konstatuje.

Mnohem důležitější je, kam Jaroslav Klíma zrovna míří: z prostor jedné firmy se chodbou přemísťuje do druhé a dveře, které obě společnosti oddělují, oddělují i etapy jeho profesního života. Klíma zavírá dveře za firmou Tescan a vstupuje jimi do firmy Telight: Tescan je velkolepou minulostí, Telight nadějnou a horkou přítomností.

„Pane Klímo, myslíte, že lze s Telightem dosáhnout byznysového dějá vu? Tedy zopakovat megaúspěch, který se podařil s Tescanem?“

„Doufám, že ano. Podmínky pro to skutečně jsou.“

Je třeba připomenout předchozí triumf k pochopení, jak kurážné ambice Klíma právě vyslovil. K pochopení, jak mocně věří, že i se stávající firmou globálně prorazí. Najednou to vypadá, že hůlka se dá použít i jako kord.

Jaroslav Klíma změnil firmy, nikoli adresu. Telight je ve stejné budově jako Tescan, jež svým protáhle úzkým tvarem a kulatým oknem v průčelí evokuje loď plující brněnskou Libušinou třídou. Bájná kněžna, po níž je ulice pojmenována, viděla věci skryté běžnému zraku, prakticky totéž umějí zařídit produkty Tescanu i Telightu. V obou případech jde totiž o mikroskopy.

Ve výrobě přístrojů pro pozorování okem neviditelných částic a předmětů leží Klímův

byznys „odjakživa“. Tescan založil s kamarády v roce 1991, a byť někdy všichni kráčeli údolím smrti, v němž šlo firmě o holé přežití, postupně se jejich mikroskopy používaly ve spoustě oborů, od barev na vlasy přes trhliny v kolejnicích až po testování vesmírného prachu.

Poněvadž Klíma cítil, že Tescan dosáhl v růstu stropu a v boji se světovou konkurencí se potřebuje opřít o ještě větší sílu, byla firma krátce před Vánoce 2022 za dechberoucí částku sedm až devět miliard korun prodána americké společnosti Carlyle. Z této sumy si každý z původní pětičlenné akcionářů vzal patnáct procent; mezi akcionáři byl pochopitelně i CEO Tescanu Klíma, a jelikož mu už bylo přes sedmdesát, nabízel se důchod na vlastní jachtě v Karibiku.

Spíš ale podojíte slepici, než byste Klímu posadili na loďní palubu. Nesrovnatelně víc vzrušující než plavba v exotických vodách mu přijde „plavba“ Libušinou třídou v Brně: „Co bych dělal s jachtou?! Mám jinou a lepší hračku.“

Místo jachty napíná byznysové plachty Telight a prvotní investicí je vykasal právě Klíma, ještě před exitem z Tescanu. „Šlo o dvě stě tisíc eur. Peníze jsem do nového podniku vložil jako úplně první investor. Všichni do té doby váhali, ale když viděli, že do toho jdu, asi si řekli, že je to důvěryhodná záležitost, a začali se přidávat.“

Klímou rozhybané dobrodružství dosud ze zdrojů, o nichž ještě bude řeč, spotřebovalo deset milionů eur, stejnou částku plánuje vybrat letos. „Půjde-li vše podle plánu, mohly by se začít investice za dva roky vracet, měli bychom být v pozitivním cashflow,“ říká Petr Jaroš, vedle Klímy druhý z jednatelů startupu. „Po letech vývoje a vylepšování jsme se letos primárně zaměřili na prezentaci, marketing a aktivní prodej našich přístrojů a očekáváme výrazný zájem.“

Starší z jednatelů k tomu podotýká, že počet objednávek může z hlediska výroby a logistiky zkomplikovat dodací lhůty a je nejvyšší čas podívat se na to, o co se má strhnout zájem. Je nejvyšší čas podívat se na produkty Telightu pod...

Pod mikroskopem.

V souvislosti s hypotetickou exkurzí chodbou, na níž leží bývalá i současná Klímova firma, se vnucuje žertovná parafráze s prohlídkou farmy v cimrmanovském snímku Rozpuštěný a vypuštěný.

Filmový průvodce dokolečka opakoval: „Kachny. Kachny.“

Od eventuálního průvodce chodbou by monotónně znělo: „Mikroskopy. Mikroskopy.“

Stejná slova mohou ostatně rezonovat celým Brnem, které není jen metropolí Moravy, nýbrž i mikroskopů. V žádném jiném městě na světě se nenacházejí hned čtyři výrobci těchto přístrojů, polovina z nich obsadila objekt na Libušině třídě.

Jak ale známo, když dva dělají totéž, není to totéž. Zatímco Tescan se zabývá výrobou elektronových mikroskopů, Telight vsadil na světelné. V tom je zásadní rozdíl a Klíma s Jarošem – experti, kteří jsou do problematiky ponoření hlouběji než kapitán Nemo pod mořem – ho vysvětlují tak obsírně, až si laik přeje, aby žádné druhy mikroskopů nebyly, aby byl jeden jediný.

Z mohutného proudu informací jde zjednodušeně „vystilovat“ toto: elektronové mikroskopy nabízejí větší rozlišení, a tudíž vyšší zvětšení zkoumaného objektu, takže umožňují vidět a zkoumat kupříkladu viry. Existují rovněž přístroje s rozlišením pod angstromem, což jsou jednotky délky užívané pro velikost atomů, jeden angstrom rovná

se 0,0001 mikrometru, jde v podstatě o jednotku neviditelnosti. Nevýhodou elektronových mikroskopů je, že mohou pracovat jen s velmi tenkými a suchými vzorky ve vakuu. Zde vstupují do hry ty světelné, s nimiž lze pozorovat i živé vzorky a provádět s nimi experimenty.

„Je také nutné zdůraznit, že my neděláme klasické světelné mikroskopy, protože Leica, Zeiss, Nikon a Olympus ovládly trh a nikomu dalšímu nedávají šanci,“ vypichuje Klíma. „Řekli jsme si, že budeme dělat přístroje, s nimiž se budeme vlamovat do mezer, které klasické mikroskopy mají. Vymysleli jsme superrozlišovací přístroje a progresivní holografickou mikroskopii.“

Právě díky tomu mají výrobky Telightu punc exkluzivity ve vědeckém světě, zvláště pak v medicínském.

Prvním z nabízených produktů je Q-Phase, prestižními cenami ověřený přístroj za 250 tisíc eur, který poskytuje informace i o hmotnosti buněk. Jeho využitelnost je mimo jiné v onkologickém výzkumu, například při odhalování prospěšných vedlejších účinků již známých léků, které by mohly zpomalit a ideálně úplně zastavit putování

nádorových buněk organismem pacienta. Na světově unikátním řešení pracují za pomoci Q-Phase v brněnském vědeckém institutu CEITEC VUT a na Lékařské fakultě MUNI, přístroj si dále pořídily zvukné instituce jako MPI Drážďany, britská University of Warwick či Ústav molekulární genetiky AV.

Q-Phase pracuje s objevenou fintou, díky které se téměř průhledné buňky nemusejí kvůli pozorování obarvovat. Barvivo totiž způsobuje chemické reakce, jež farmaceutickému a onkologickému výzkumu škodí. Finta zaručuje, že zkoumaný organismus je i bez barviva dobře viditelný, výsledkem jsou vysoce kontrastní snímky živých buněk díky využití fázového kontrastu a hologramů.

Druhým produktem je LiveCodim, který je možné připojit k libovolnému základnímu mikroskopu, čímž se jeho rozlišení z 250 nanometrů (pro srovnání: lidské oko vnímá elektromagnetické záření jako světlo v rozsahu vlnových délek přibližně pět set nanometrů) vylepší na devadesát nanometrů. LiveCodim s cenovkou 180 tisíc eur je zatím používán ve dvou prestižních institucích v Paříži a v rámci propagační roadshow je zapůjčen například v londýnském The Francis Crick Institute, v Cambridgi nebo na lékařské univerzitě ve Vídni.

Telight se soustřeďuje zejména na akademický svět, v němž do oblastí živé vědy směřují obrovské objemy peněz, jež se mimo jiné přetaví v nákup přístrojů. Finance zpravidla tečou z vládních programů a grantů; vzhledem k regulím je to pomalý, avšak stabilní tok. „K tomu cílíme na komerční farmaceutické a biotechnologické firmy,“ doplňuje Petr Jaroš.

Ve vývoji jsou další projekty, například využití umělé inteligence pro vylepšení algoritmů na ještě kvalitnější výpočet plochy, těžiště a hmotnosti buněk, což aktuálně běží na nejvýkonnějším počítači v Česku, v národním superpočítačovém centru Karolina. „Slovy klasika, AI patří ke startupům jako láska k mládí,“ usmívá se Jaroš.

Usmívá se i pětasedmdesátiletý Jaroslav Klíma.

Úsměv mu jde dobře, s pohybem je to horší. Od Tescanu přešel k Telightu, avšak teď, když to není nutné, už se mu dlouhou chodbou tak úplně chodit nechce. Je-li zapotřebí doprovodit návštěvu, zaskočí za něj dlouhováslá slečna, ta

vzápětí donese na stůl vodu a kávu. Ani s jedním nešetří, avšak povídání se protahuje, takže černý nápoj mizí jako noční temnota upíjená svítáním, až se na dně šálku „rozední“, káva z něj zmizí docela.

„Nezlobte se, mohl bych poprosit ještě o jednu?“

„No, když jste poprosil...,“ zlehka se usměje slečna a vydá se ke kávovaru.

Teprve v ten moment se člověk od Klímy dozví, že nejde o firemní asistentku, nýbrž o aplikační specialistku Zuzanu Novákovou, jež před dvěma lety získala cenu prorektorky Masarykovy univerzity za excelentní výsledky v doktorském studiu a nyní je jednou z klíčových postav Telightu při úspěšné prezentaci Q-Phase na zahraničních konferencích a seminářích.

Káva od pohledné doktorky svědčí o nepočteném týmu startupu. Nepočteném, zato kvalifikovaném a rozkročeném. Telight Holding se kromě firmy v Brně skládá z německé pobočky v Mnichově a z pařížské dceřiné společnosti BioAxial SAS – právě ta vyvinula LiveCodim, byť ten je stejně jako Q-Phase vyráběn pod Špilberkem.

Kompletní Telight Group vlastní skupina investorů z česko-lucemburského fondu CLCF, za nímž stojí Daniel Heler, mimo jiné někdejší člen představenstva Erste Bank Česká republika a poté České spořitelny, odpovědný za operace na finančních trzích. Klíma drží podílové akcie, mimo standardních také ty s podílem na nadstandardním výnosu, carry shares; sám vyšší svých investic do Telightu zvedl z původních dvou set tisíc eur na trojnásobek.

„Z penězi za Tescan jsem ale naložil jinak,“ prozrazuje. „S ostatními zakladateli jsme dali dohromady malou investiční společnost Electron Capital Partners, která už dnes zaměstnává několik lidí. Právě teď s kolegy trochu bojuji, protože si myslím, že bychom měli investovat v zahraničí, což se zatím neděje, přitom v Česku není moc do čeho investovat, vyjma nemovitostí, v nich máme nainvestováno poměrně dost. V zahraničí jsme dosud nakoupili americké vládní bondy, ty nám vydělaly nějaké čtyři miliony dolarů. Před časem jsme v Brně koupili secesní vilu z roku 1910 a velmi nákladně ji rekonstruujeme, tam budeme mít hlavní sídlo.“

Creatio ex nihilo. Stvoření z ničeho. Termín z oblasti filozofie a teologie se dá napasovat

Best of Realty
26th edition of competition

NECHTE SE INSPIROVAT VÝJIMEČNÝMI PROJEKTY
Těšíme se na vás na slavnostním galavečeru při příležitosti vyhlášení výsledků 26. ročníku soutěže developerských projektů Best of Realty.

KDY: 12. listopadu 2024
KDE: Forum Karlín, Pernerova 51, 186 00 Praha 8-Karlín

VÍCE INFORMACÍ A VSTUPENKY: BESTOFREALTY.CZ

AWARDS
2024

ORGANIZÁTOR SOUTĚŽE

GENERÁLNÍ PARTNER

PARTNER SÍNĚ SLÁVY

HLAVNÍ PARTNEŘI

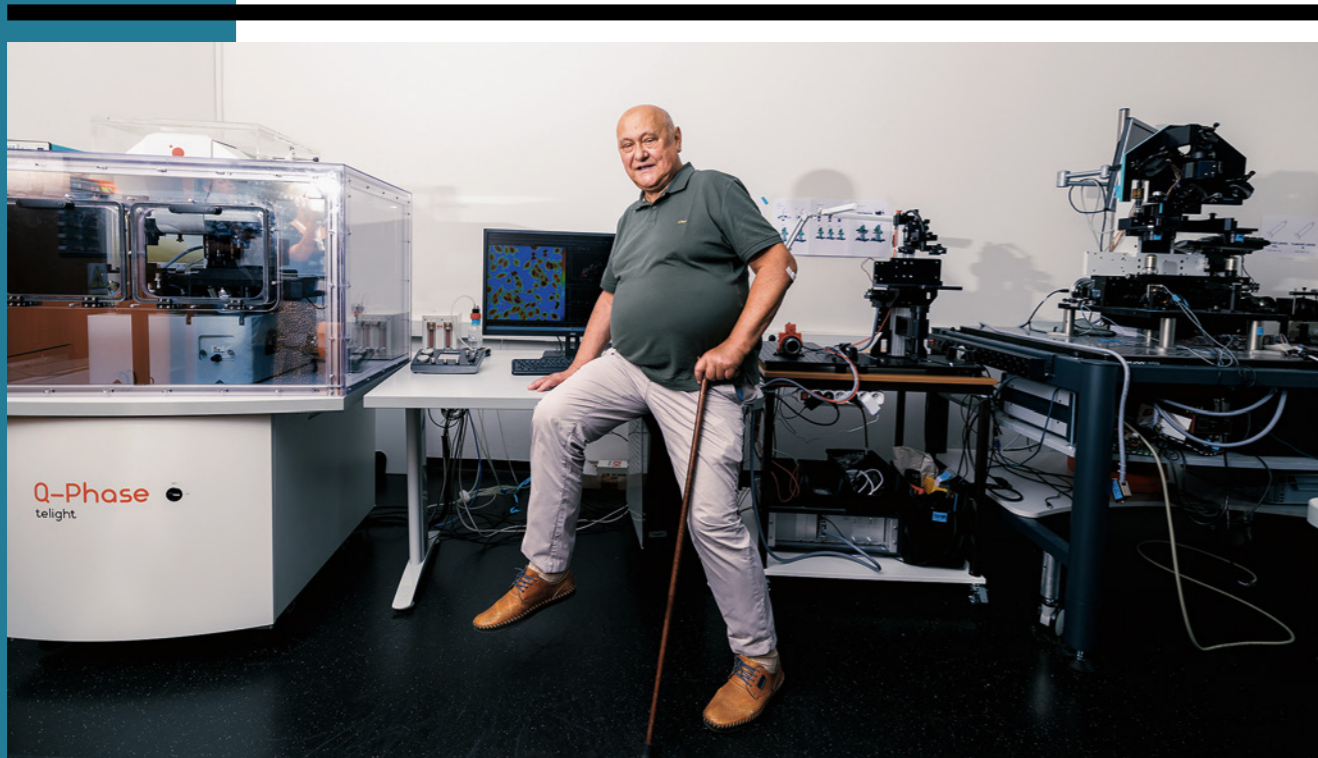
PARTNEŘI

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

na byznys, s nímž je Jaroslav Klíma úzce spjat (a je-li k tomuto napasování zapotřebí přimhouření oka, pak nezapomínejme, že přimhouření oka je žádoucí před jeho přiložením k okuláru mikroskopu). Klímův úspěšný byznys je založen na proniknutí „do ničeho“, což vůbec nemusí být myšleno pouze obrazně. „Rozlišení elektronových mikroskopů je tak dokonalé, že dohlédneme i na to, co už prakticky nemá žádný smysl – dostaneme se pod atomový prostor, kde už nic není,“ líčí Klíma. „Formulaci ‚stvoření z ničeho‘ bych s dovolením poupravil, že stvoření nepřišlo z ničeho hmotného, ale ze skvělého vzdělání, zkušeností, ohromné pracovitosti, poctivosti a nadšení všech členů týmu.“

Sám už elektronové mikroskopy opustil, respektive lukrativně prodal „dílnu“ na ně. V letech předtím byl vyhlášen technologickým podnikatelem roku, dvakrát podnikatelem Jihomoravského kraje, k sedmdesátinám dostal ocenění od Československé mikroskopické společnosti za celoživotní přínos. „Je skoro neuvěřitelné, jak Jaroslav Klíma dokázal z malé firmy, která zpočátku disponovala pouze malými a spíše vybavenými prostory, vybudovat jednu z pěti nejvýznamnějších světových společností,“ shrnul výstižně Dušan Chorvát, předseda organizace, která cenu udělila.

Chorvát mluvil pochopitelně o Tescanu, ovšem dnes se víceméně o totéž pokouší Klíma znovu. Ve stejné budově, na stejné chodbě, leč s jinou firmou.

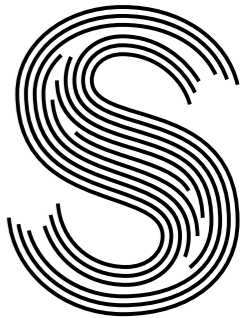
Motivací pro jeho pokus rozhodně není ziskuchtivost, z té jej patrně nešlo podezírat nikdy a po transakci z předloňských Vánoc je to až hloupě nepatřičné. Motivací zjevně není ani ctižádost, ta Klímu po již dosaženém triumfu neužívá, snaha o roztahování pavího vějíře by mu ani neslušela. Sluší mu věčné konstatování: „Myslím, že mě současná firma udržuje při ži-

„JE SKORO NEUVĚŘITELNÉ, JAK BYLA Z MALÉ FIRMY VYBUDOVÁNA JEDNA Z PĚTI NEJVÝZNAMNĚJŠÍCH SVĚTOVÝCH SPOLEČNOSTÍ.“

votě. Abych nezkostnatěl a musel pořád zapojovat mozek.“

Dá se tedy asi říct, že za vším stojí neutuchající zvědavost. Tu lze nejspíš zahrnout do poznávacích znaků mládí. A pokud ne? Pokud platí varování, že kdo je zvědavý, bude brzy starý? Při vší účtě, tohle Jaroslava Klímu trápit nemusí.

Prague Sounds *The Festival*.
3 — 20 11 2024

BRANFORD MARSA LIS
ONEOHTRIX POINT NEVER
MOOR MOTHER
BILLY WOODS
ABEL SELAOCOE
& MANCHESTER
COLLECTIVE
MÜLLER/KOLLER: KRYL
TIGRAN HAMAYAN
MCKINLEY DIXON
NUBYA GARCIA
ROOMFUL OF TEETH
KATARZIA'S CHOICE

© Struny podzimu, zal. 1996

praguesounds.cz

